

STAREA
UNIUNII
2018

Alegeri europene libere și corecte

#SOTEU

12 septembrie 2018

„Doresc ca cetățenii europeni să își poată exprima opțiunile politice în luna mai a anului viitor în cadrul unor alegeri europene corecte, sigure și transparente. În mediul nostru online, riscul de interferență și de manipulare nu a fost niciodată atât de ridicat. Este momentul să adaptăm normele noastre electorale la era digitală pentru a proteja democrația europeană.”

Jean-Claude Juncker, 12 septembrie 2018

Asigurarea rezilienței sistemelor democratice ale Uniunii face parte din uniunea securității. De aceea, pentru a contribui la garantarea faptului că **alegerile** de anul viitor pentru Parlamentul European sunt organizate în mod **liber, corect și sigur**, președintele Juncker a anunțat în discursul său anual privind starea Uniunii un set de măsuri concrete. Comisia evidențiază astăzi potențialele amenințări la adresa alegerilor și propune soluții pentru modul în care guvernele și autoritățile naționale, partidele politice, mass-media și platformele digitale le-ar putea aborda.

Printre măsurile propuse se numără:

- o recomandare privind rețelele de cooperare în materie electorală, transparența online, protecția împotriva incidentelor de securitate cibernetică și combaterea campaniilor de dezinformare;
- orientări privind aplicarea Regulamentului general al UE privind protecția datelor;
- o modificare legislativă prin intermediul căreia devin mai stricte normele privind finanțarea partidelor politice europene.

Setul de măsuri privind protejarea alegerilor europene se concentrează pe:

PROTECȚIA DATELOR: îmbunătățirea protecției datelor cu caracter personal în contextul electoral

TRANSPARENȚĂ: garantarea transparenței publicității politice online

SECURITATE CIBERNETICĂ: protejarea alegerilor împotriva atacurilor cibernetice

COOPERARE: îmbunătățirea cooperării la nivel național și european în ceea ce privește amenințările potențiale la adresa alegerilor pentru Parlamentul European

SANȚIUNI ADECVATE: garantarea faptului că normele electorale sunt respectate de toți

PROTECȚIA DATELOR

Dezvăluirile recente, inclusiv cazul „Facebook/Cambridge Analytica”, în care se consideră că au fost utilizate în mod necorespunzător date cu caracter personal, au evidențiat riscurile pe care le prezintă anumite activități online pentru procesele electorale.

Comisia oferă **orientări** partidelor politice europene, fundațiilor politice europene, autorităților naționale care organizează alegerile, dar și platformelor de comunicare socială **cu privire la modul de aplicare a noului „Regulament general privind protecția datelor” al UE, care se aplică din luna mai 2018, în contextul electoral.**

TRANSPARENȚĂ

Deși pentru organizarea alegerilor se aplică, în afara mediului online, măsuri de protecție și norme cum ar fi transparența și limitarea cheltuielilor electorale, perioadele în care campania este interzisă și tratamentul egal al candidaților de către mass-media în cursul perioadelor electorale, aceste norme sunt vulnerabile și riscă să fie eludate online.

Comisia a lansat deja acțiuni de combatere a dezinformării online. Un cod de bune practici ar trebui să stimuleze platformele online și industria de publicitate să asigure transparența și să limiteze opțiunile de direcționare pentru publicitatea politică. Se preconizează că acest cod va fi aprobat până la sfârșitul lunii septembrie 2018. Comisia va urmări îndeaproape acest proces, va evalua progresele înregistrate și va analiza primele rezultate ale Codului de bune practici până la sfârșitul anului 2018.

Comisia oferă recomandări autorităților și partidelor și fundațiilor politice din țările UE cu privire la modul **în care pot asigura transparența în ceea ce privește publicitatea politică:**

partidele politice, fundațiile politice și organizațiile de campanie ar trebui să pună la dispoziția cetățenilor informații cu privire la sumele pe care le cheltuiesc pentru publicitatea online în cadrul unei campanii;

acestea ar trebui să indice în mod clar partidul sau grupul de sprijin politic care se află în spatele mesajelor publicitare online cu caracter politic plătite;

de asemenea, acestea ar trebui să ofere cetățenilor europeni informații cu privire la criteriile utilizate pentru selecția destinatarilor în cadrul difuzării unor astfel de mesaje publicitare;

în cazul în care aceste principii nu sunt respectate, statele membre ar trebui să aplice sancțiuni electorale relevante.

COOPERAREA LA NIVEL NAȚIONAL ȘI EUROPEAN

Cooperarea la nivel național și la nivelul UE între diferiții actori implicați în procesul electoral va contribui la detectarea rapidă a potențialelor riscuri, inclusiv a amenințărilor hibride, la adresa alegerilor și la soluționarea rapidă a acestor probleme.

Comisia a organizat primul schimb între țările UE cu privire la cele mai bune practici electorale în aprilie 2018. În urma acestui schimb, Comisia va institui o rețea europeană de cooperare, în vederea alegerilor pentru Parlamentul European din 2019. Două reuniuni suplimentare vor fi organizate în ianuarie și aprilie 2019.

Comisia recomandă ca autoritățile din țările UE să îmbunătățească:

- ▶ **cooperarea la nivel național** - fiecare țară ar trebui să instituie o rețea națională de cooperare în materie electorală pentru a coordona eforturile depuse de diferitele sale autorități (autoritățile competente în materie electorală; autoritățile responsabile cu monitorizarea și asigurarea aplicării normelor referitoare la activitățile online). Aceasta le va permite să detecteze rapid potențialele amenințări la adresa alegerilor pentru Parlamentul European și să asigure punerea în aplicare rapidă a normelor existente, inclusiv prin aplicarea de sancțiuni.
- ▶ **cooperarea la nivel european** - fiecare țară ar trebui să desemneze un punct de contact unic pentru punerea în aplicare a acestei recomandări. Acest lucru va facilita schimbul de experiență și de bune practici între țările UE, inclusiv în ceea ce privește amenințările, lacunele și asigurarea punerii în aplicare a normelor.

SECURITATEA CIBERNETICĂ

Atacurile cibernetice reprezintă un risc pentru alegeri, pentru campaniile electorale, pentru partidele politice, pentru candidați sau pentru sistemele autorităților publice și pot afecta integritatea și corectitudinea procesului electoral.

Comisia a elaborat împreună cu autoritățile naționale responsabile cu securitatea cibernetică și cu Agenția Uniunii Europene pentru Securitatea Rețelelor și a Informațiilor un compendiu care oferă orientări specifice cu privire la amenințările legate de securitatea cibernetică. În paralel cu recomandarea, Comisia propune crearea unei rețele de centre de competență în materie de securitate cibernetică, împreună cu un nou centru de competențe european în vederea asigurării unei mai bune orientări și coordonări a finanțării disponibile pentru cooperarea în materie de securitate cibernetică, cercetare și inovare.

Comisia recomandă:

- ▶ ca autoritățile din țările UE să adopte măsuri tehnice și organizatorice **pentru a gestiona riscurile la adresa securității rețelelor și a sistemelor informatice** utilizate pentru organizarea alegerilor pentru Parlamentul European;
- ▶ ca autoritățile statelor membre responsabile cu securitatea cibernetică să aplice orientările formulate cu privire la amenințările legate de securitatea cibernetică.

SANȚIUNI ADECVATE

Comisia propune **introducerea unor sancțiuni financiare de 5 % din bugetul anual al partidului politic european sau al fundației politice europene** în cauză dacă încalcă normele privind protecția datelor în încercarea de a influența rezultatul alegerilor pentru Parlamentul European. În plus, orice partid sau fundație cu privire la care s-a dovedit că a încălcat normele nu ar putea să solicite finanțare din bugetul general al Uniunii Europene în anul în care a fost sancționat(ă). Respectarea acestor norme va fi asigurată de Autoritatea pentru partidele politice europene și fundațiile politice europene. În ceea ce privește publicitatea politică, autoritățile statelor membre ar trebui să aplice sancțiuni electorale relevante în cazul în care nu sunt respectate principiile transparenței.

